

4. pozitivno vrednotenje razlik;
5. dajanje prednosti pozitivnim zadržanjem, vrednotam in vedenju.

Dialog in prednosti neformalnega učenja pred formalnim

Oglejmo si sedaj pogoje dialoga in poskušajmo ugotoviti, katere so prednosti/slabosti neformalnega učenja v primerjavi s formalnim izobraževanjem.

Prvi pogoj za dialog, ob katerem lahko primerjamo obe obliki učenja, je enakopravnost udeležencev dialoga. Pri neformalnem učenju je to enakopravnost lažje zagotoviti kot pri formalnem, kjer je to potemtakem omembe vredna ovira za dosego dialoga.

Drugi pogoj je odsotnost tabu tem. Formalno izobraževanje je kurikularno določeno in kot tako omogoča tabuiziranje določenih tem že na ravni kurikula. Neformalno učenje, še posebno nekurikularno, priložnostno načeloma omogoča razpravo brez tabujev, vsekakor pa pri priložnostnem izobraževanju ni mogoče izgovarjanje na kurikul. Tudi pri neformalnem izobraževanju je tabuiziranje mogoče, vendar pa je to težje izvedljivo in je »kršenje« tabujev težje preprečevati in sankcionirati, kaznovati, kajti ni tako trdnega formalnega okvira moči, ki bi to dovoljeval. Poleg tega so določene tabu teme v družbi zaradi cenzure težko predstavljene v osrednjih ustanovah formalnega izobraževanja. Zato je učenje o tabu temah pogosto potekalo (in še poteka) v sklopu neformalnega učenja, kjer je tovrstno obravnavo tudi lažje prikriti. Sploh pa je tabu teme težko ustrezno obravnavati (in potemtakem detabuizirati) in tudi učno podati kako drugače kot skozi dialog; neformalno učenje pa je bolj ugodno za dialog kot formalno. Tako vidimo, da po eni strani prisotnost tabujev slabi dialoškost formalnega učenja, po drugi strani pa ravno primernost neformalnega učenja za dogajanje dialoga omogoča načrtovanje tabu tem, kar še dodatno veča možnosti za dialoško učenje znotraj neformalnega učenja.

Omeniti seveda velja, da je po drugi strani ravno formalno izobraževanje lahko način, da se določene teme, ki so v družbi tabu, uvrstijo na učni dnevni red in sploh agendo obravnave v družbi oz. skupnosti. Vendar je to bolj ali manj zgolj teoretična možnost, ki dejansko ni praktično nikoli uresničena, saj kurikul formalnega izobraževanja (vsaj v njegovih glavnih središčih oz. ustanovah) odraža dominantno kulturo v družbi, hkrati z njenimi vrednotami in tabuizacijami vred.

Poleg že omenjenih razlogov obstaja še en, zaradi katerega je neformalno učenje primerno za obravnavo tabu tem (ki je lahko tudi zelo nevarna): neformalno učenje je bolj dialoško tudi v pomenu, da pri njem